

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

तर्ष १२, अंक ८३, पृष्ठ- ६ ने.सं. ११३६ पोहेला गा. द्वादशी. ति. सं. २०७२ माघ २२ गते शुक्रबार FEB. 2016 मूल्य रु. ५।-

शहीद स्मारक कलेजको रजत जयन्ती सम्पन्न राजनैतिक प्रेरणाको स्रोत हुन कीर्तिपुर नगरी

कीर्तिपुर । कीर्तिपुरको पहिलो सामुदायिक कलेज शहीद स्मारक कलेजको रजत जयन्ती अर्थात २५ औं वार्षिक उत्सव शनिवार त्रिविधि अडिटोरियम हलमा सम्पन्न भयो । कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि उपराष्ट्रपति नन्दबहादुर पुनले पानसमा दीप प्रज्वलन गरी उद्घाटन गर्नुभयो । त्यस अवसरमा वहाँले कीर्तिपुरमा शहीद हुनुभएका चारजना शहीदको फोटोमा माल्यार्पण र कलेजको रजत वर्षको नयाँ लोगोको अनावरण गर्नुभयो ।

वहाँले शहीदको नाममा स्थापित कलेज २५ वर्षसम्म शिक्षामा सेवा दिनुभएकोमा धन्यवाद दिँदै थप सफलताको कामना गर्नुभयो । कीर्तिपुर राजनीतिक रूपले प्रेरणाको स्रोत रहेको स्थलको चित्रण गर्दै त्रिवि जस्तो पुरानो विश्वविद्यालयको लागि जग्गा प्रदान गरी योगदान

गरेको स्मरण गर्नुभयो ।

त्रिवि शिक्षाध्यक्ष डा. सुधा त्रिपाठीले शहीद स्मारक कलेजको २५ वर्षे इतिहास संघर्ष पूर्णबाट नै माथि आएको हो भन्नुभयो । कीर्तिपुर नेपालको वीरहरूको भूमिको रूपमा लिइन्थ्यो । त्रिभुवन विश्वविद्यालय जस्तो पुरानो विश्वविद्यालय भएपनि

कीर्तिपुरका जनता अध्ययनबाट टाढा रहेको बताउनुभयो । वहाँले नेपालको शिक्षा प्रणाली बेरोजगार उत्पादन गर्ने थलो मात्र भन्दै रोजगारीको ग्यारेन्टी र शिक्षा उपयोगी हुनुपर्ने कुरालाई उपराष्ट्रपतिले पनि सोच्नु पर्दछ भन्नुभयो ।

सांसद श्याम श्रेष्ठले

शिक्षा राज्यको दायित्वमा पर्दछ । मौलिक हकमा शिक्षाको व्यवस्था भएपनि गरिव र धनीको शिक्षा नेपालमा लागू भैरहेको छ । देशको विकास शिक्षाको विकासले हुने गर्दछ । त्यसैक्रममा वहाँले भारतीय नाकाबन्दी विरुद्ध सबै एक भएर सामना गर्नु जरुरी छ भन्नुभयो । सांसद रुपा महर्जनले शहीदहरूले बलिदान नगरेको भए हामी यो स्थितिमा पुग्ने थिएनौं होला भन्दै शिक्षा प्राप्तसँगै विचारको प्रतिनिधित्व गर्दै राजनीतिलाई सही दिशामा लग्नुपर्ने बताउनुभयो ।

त्रिविका पूर्व उपकुलपति प्रा.डा. हिराबहादुर महर्जनले कीर्तिपुरमा शिक्षाको विकास जनसेवा उच्च माविबाट सुरु भई हाल २२ वटा हाईस्कूल, ४ वटा कलेज र विद्यालयबाट

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

नेमकिपा चन्द्रागिरी नगर सम्मेलन भोलि

चन्द्रागिरी । नेपाल मजदुर किसान पार्टी चन्द्रागिरी नगरसमितिको प्रथम नगर सम्मेलन माघ २३ गते शनिबार हुने भएको छ । सो सम्मेलनको उद्घाटन पार्टीका श्रद्धेय अध्यक्ष का. नारायणमान विजुक्छे रोहितले गर्नुहुनेछ ।

उद्घाटन अघि गुरुजुधारास्थित जिल्ला विकास कम्पाउण्डबाट सांस्कृतिक वाजागाजासहित जुलुस निकालिनेछ र पार्टी कार्यालय

उद्घाटन सम्पन्न गरिनेछ । जुलुस लाछीबलम्बुमा पुगी सभामा परिणत हुनेछ । सभामा पार्टीका अन्य नेताहरूबाट सम्बोधन गरिने पार्टी स्रोतले जनाएको छ । सम्मेलन सफल पार्न चन्द्रागिरी नगरपालीकाका सम्पूर्ण नगरवासीलाई सहभागी हुन अनुरोध गरेको छ । स्मरणीय छ, चन्द्रागिरी नगरपालिका २०७१ मार्ग १६ गते २५ वडामा विभाजन गरी स्थापना गरेको नयाँ नगरपालिका हो ।

अख्तियारद्वारा काठमाडौँका एलडीओसहित ६ जनाविरुद्ध मुद्दा दायर

काठमाडौँ । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले भूकम्पपीडितलाई राहत सामग्री किन्दा ३५ लाख रकम हिनामिना गरेको भन्दै ६ जनाविरुद्ध विशेष अदालतमा मुद्दा दायर गरेको छ । भूकम्प पीडितलाई त्रिपाल किन्दा तीन जना सरकारी कर्मचारी र तीन जना व्यवसायी मिलेर अनियमितता गरेको पाइएको आयोगले जनाएको छ ।

काठमाडौँका स्थानीय विकास अधिकारी तीर्थराज भट्टराई, जिल्ला विकास समितिको कार्यालयका लेखा अधिकृत यामनारायण शर्मा र स्टोर किपर चिरञ्जीवी खड्कासहित व्यवसायीहरू मिथिलेश्वर तिवारी,

भूमिप्रसाद गौतम र होमप्रसाद गौतम विरुद्ध आयोगले मुद्दा दायर गरेको हो ।

आयोगले जिल्ला विकास समितिको कार्यालय, काठमाडौँले भूकम्पबाट घरबारविहीन भई अस्थायी आश्रयस्थलको खोजीमा रहेका भूकम्प पीडितहरूको लागि वितरण गर्न खरिद गरेको त्रिपाल सम्बन्धमा स्रोतसम्म पुगी अनुसन्धान हुँदा बढी गुणस्तर, परिमाण र साइज उल्लेख गरी कम गुणस्तर, परिमाण र साइजको त्रिपाल खरिद गरी वितरण गरेको वैज्ञानिक परीक्षण समेतबाट

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

फेरि लोडसेडिङ्ग

- मेरिना शाक्व

एक वर्षभित्र लोडसेडिङ्ग अन्त्य गर्ने उद्घोष गरिरहेको बेला सोमबारदेखि लागू हुने गरी फेरि लोडसेडिङ्ग बढाइएको छ । यसअघि प्रत्येक दिन सालाखाला १२ घण्टा लोडसेडिङ्ग हुँदै आएकोमा अब सोमबारदेखि प्रतिदिन सालाखाला १३ घण्टा लोडसेडिङ्ग भएको छ । नेपाल विद्युत प्राधिकरणले साताको ९१ घण्टा लोडसेडिङ्ग हुने जनाएको छ । प्राधिकरण र सरकारले दिनको १२ घण्टाभन्दा बढी लोडसेडिङ्ग नहुने विश्वास दिलाएको थियो । प्राधिकरण र सरकारले दिलाएको विश्वासको क्रमभङ्ग गर्दै भण्डै हुँदै हप्ताको फरकमा एकपछि अर्को लोडसेडिङ्ग बढाउँदै गरेको छ ।

यसअघि प्राधिकरणले पुसमा १० घण्टा र माघमा १२ घण्टामात्र लोडसेडिङ्ग हुने बताएको थियो । स्थिति हेर्दा प्राधिकरणले अर्को पटक पनि लोडसेडिङ्ग गर्नसक्ने सम्भावना छ ।

ठूला दलले संविधानसभाको निर्वाचनमै एक वर्षभित्र लोडसेडिङ्ग अन्त्य गर्ने घोषणा गरेका थिए । संविधान बनेकै पाँच महिना भइसकेको छ । वर्ष दिनभित्र लोडसेडिङ्गमुक्त बनाउने प्रतिबद्धता पूरा गर्ने समय अब सात महिना बाँकी छ । जहिल्यै वर्ष दिनभित्र लोडसेडिङ्गमुक्त गर्ने भाषणबाजी गरेर दिन बिताउने होइन, आश्वासन बाँडेर जनतालाई धोका दिने होइन ।

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

कीर्तिपुर अस्पतालमा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर

इन्द्रायणी परिवार क्लवको आयोजनामा कीर्तिपुर अस्पतालसँगको सहकार्यमा निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर कीर्तिपुर अस्पतालमा हुने भएकोले सम्पूर्ण कीर्तिपुरवासीहरूलाई स्वास्थ्य परीक्षण गरी लाभ उठाउन हार्दिक अनुरोध गरिन्छ ।

स्वास्थ्य परीक्षणः

- १) पाइल्स
- २) कब्जियत
- ३) मुटु नलीका पत्थरी
- ४) फिस्टुला
- ५) मलद्वारबाट रगत बगेको
- ६) प्रोस्टेट
- ७) ग्याष्ट्रिक सम्बन्धी तथा निःशुल्क कोलोनोस्कोपीबाट जाँच्ने
- ८) पिसाब चुहिने

स्थानः कीर्तिपुर अस्पताल

समयः विहान ८ बजेदेखि २ बजेसम्म

मितिः २०७२ माघ २४ गते आइतबार

आयोजक

कीर्तिपुर अस्पताल/कीर्तिपुर इन्द्रायणी परिवार क्लव

ख्वप कलेजमा शैक्षिक प्रदर्शनी सुरु 'देशको स्वतन्त्रताको लागि लड्नु सबैको अधिकार हो'

भक्तपुर । 'ख्वप विश्वविद्यालयको पाठ्यक्रमले शिक्षालाई उत्पादन श्रमसँग मिलाउनेछ ।'

उक्त भनाइ नेमकिपाका अध्यक्ष एवं सांसद नारायणमान विजुक्छे (रोहित) ले ख्वप उच्च माविको सो-हौँ, ख्वप कलेजको चौधौँ र शारदा क्याम्पसको पच्चीसौँ वार्षिकोत्सव एवं शैक्षिक प्रदर्शनी - २०७२ को उद्घाटन कार्यक्रममा व्यक्त गर्नुभएको हो ।

कार्यक्रमको उद्घाटन मन्तव्य राख्दै प्रमुख अतिथि विजुक्छेले नाकाबन्दीका कारण अहिले देश आर्थिक लडाईँको स्थितिमा रहेको र दुवै देशलाई खर्बौँ रुपैयाँको नोक्सान भएको बताउनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, 'बेलायती साम्राज्यवादले भारतलाई खेलाएजस्तै भारतीय विस्तारवादी

एकाधिकार पूँजीले नेपाललाई खेलाइरहेको छ, यस्तो बेलामा सरकार परिवर्तन गर्ने कुरा उपयुक्त छैन, भारतलाई टाउको नदिएसम्म देशले पार नपाउने अवस्था भयो, अहिलेको सन्दर्भमा राष्ट्रिय सरकारको नाममा यो सरकार विघटन गर्नुपर्ने भनाइको खण्डन गर्छु ।'

मधेसी नेताहरूको काँधमा बन्दुक राखी भारतले नेपालमाथि नाकाबन्दी गरेको हुँदा सबै देशभक्त नेपालीहरू एकजुट भई नाकाबन्दीविरुद्ध लड्नुपर्ने आवश्यकता औल्याउँदै उहाँले भन्नुभयो, 'देशको स्वतन्त्रताको लागि लड्नु सबैको अधिकार हो । भारतीय नाकाबन्दीसामु भुक्नु

आत्मसमर्पण बराबर हुन्छ ।'

शासक दलहरूबीच मिलिभगत छ, युवाहरूलाई विदेशमा सस्तो ज्यामीको रूपमा पठाई देशको अर्थतन्त्र र कृषिलाई कमजोर बनाएको छ, युवाहरूको लडाकू क्षमतालाई ह्रास बनाएको छ, अध्यक्ष विजुक्छेले भन्नुभयो । संविधान बनेको १७ दिनमा संशोधन प्रस्ताव पेश गरेको हुँदा तात्कालीन सरकारमा रहेका दलहरूमा दूरदृष्टि नभएको अध्यक्ष विजुक्छेले बताउनुभयो ।

दुई देश भएपछि दुईटा स्वार्थ हुने स्पष्ट पाँदै अध्यक्ष रोहितले भन्नुभयो, नेपालको हित नेपालीले हेर्नुपर्छ, राजनीति भनेको देश र जनताको इमानदारीपूर्वक सेवा गर्नु हो, देश र जनताको सेवा गर्ने भावना जगाउन विद्यार्थीहरूलाई तालिम दिनु आवश्यक छ ।

क्रमशः पृष्ठ ५ मा

गुठीको मान मर्यादा उलंघन गर्नेलाई कारवाही

श्री भैरव नाथ तःगुठी पाँगाले पाला बसेको समयमा गुठीको परम्परागत संस्कार साथै आजु अजीको मान मर्यादा उलंघन गरेमा कारवाही गर्ने गरेको तपाईंले थाहा भएकै होला ।

२०७१/०७२ सालमा पाला बस्नु हुने भुवन बहादुर

सिक्छेले उलंघन गरी आफूले गर्नुपर्ने दायित्व पूरा नगरेकोले १२०००।- नगद जरिवाना गर्ने निर्णय गरेको थियो । सो निर्णय २०७१ मार्ग १४ गते बसेको श्री भैरव नाथ तःगुठी समितिको बैठकले गरेको हो । सो को सार्वजनिक जानकारी २०७२/०९/०५ गते पाँगा जात्रा

सम्पन्न पछि सहसचिव श्रीकृष्ण महर्जनको हस्ताक्षरित विशेष सूचना गुठीमा टाँसेको थियो ।

यसरी जरिवाना गरी रकम असुलेकोले यस वर्ष पाला सहयोग बापत लिइने रकम सबै गुठीयार तथा दरुलाई मिनाहा गरेको थियो ।

परम्परागत सनातन गुठीको आफूले तिरोतिरान पुरा असुल नगरेमा लास समेत नउठाएको घटना पनि घटिसकेको छ ।

वि.सं. १९०० मा स्थापना भएको यस गुठीको ६ तल्ले आफ्नै भवन भएपछि सबैलाई सुविधा भएको छ ।

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद

लन्बहादुर महर्जन
वि.सं. २००६ माघहिराकाजी महर्जन
वि.सं. २०१७ माघराजमान माली
वि.सं. २०२५ मंसिरराजेन्द्र महर्जन
वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १२, अंक ४३, २०७२ माघ २२ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेस्कटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३, ९८४१४३६०२२

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

मधेसी मोर्चा भारत सामु फेरि लम्पसार

मधेसी मोर्चाका शीर्ष नेताहरु भारतको इच्छा र निर्देशन अनुसार चलायमान भएको कुरा थप पुष्टि भएको छ ।

उपप्रधानमन्त्री र मन्त्री समेत भैसकेका मधेसी मोर्चाका नेताहरु भारतको एउटा प्रदेशको नेतासँग नेपालबारे दवाव दिनुपर्ने भनेर हारगुहार गर्नु कति न्यायोचित, पदीय शिष्टतासँग मिल्दछ प्रश्न उठेको छ ।

केही महिना अघि त्यही मधेसी मोर्चाका नेताहरु भारतीय विदेशमन्त्री सुष्मा स्वराजसमक्ष लम्पसार भई नेपालमाथि दवाव दिन आग्रह गरेका थिए ।

विहारका पूर्व मुख्यमन्त्री एवं भाजपाका नेता लालु प्रसाद यादवले मधेसी मोर्चाको आन्दोलनलाई समर्थन गर्दै आन्दोलन नरोक्न समेत अर्ति दिएको समाचार बनेको थियो ।

सद्भावनाका अध्यक्ष राजेन्द्र महत्तोलै पुलिसले टाउको फुटाइएको समेत भन्न थ्याए । छोराछोरीले बाबुलाई बिन्तीभाव गरेभैं आफ्नो वृत्तान्त सुनाउन पुगेका मधेसी मोर्चाका नेताहरु कसको नेतृत्वमा केको लागि आन्दोलन गरेको अझ प्रष्ट भयो ।

नेपालको समस्या नेपाली जनता आफैले समाधान गर्न सक्दछ । तराई मधेसमा जारी आन्दोलनले बहुमत किसानको हितको पक्षमा नरहेपनि दशगजामा रातदिन बस्ने गरिएको धर्नामा सन्त १/२ जना बस्ने गेको पनि समाचार बाहिर आयो ।

सीमा नाकामा बसेका २ जना धर्नाकारीलाई न भारत सरकारले धपाउन सकियो न त नेपाल सरकारले नै ।

मधेसीको नेताको काँधमा बन्दुक राखेर नेपालमाथि हान्ने काम जुन गरिएको छ त्यो साह्रै निन्दनीय छ ।

रक्सौल वीरगन्ज नाकाबाट बाहेक अन्यत्रबाट केही इन्धन निरन्तर आइरहेको छ सबै इन्धन कालोबजारी भई मोटा भएका छन् । नेपाल आयल निगमको पम्पमा वितरण त केवल हात्तीको देखाउने दाँत मात्र हो ।

भारतीय नाकाबन्दीको विरोधमा सबै नेपाली जनता जाग्नै पर्दछ तब तह लाग्दछ नत्र भारतकै इसारामा संविधान संशोधन गरिसक्दा पनि सन्तोष भएको छैन भारत र मधेसी नेताहरु ।

नेपालको सार्वभौमिकता माथि दखल गर्ने उद्देश्य बोकेको मधेसी भारतीय आन्दोलन हो भने प्रष्ट भैसकेको छ । नेपालको सार्वभौमिकता रक्षाको लागि नेमकिपाले जसरी सडक र सदनमा आवाज उठाएर विश्वको ध्यान आकर्षित गरे अब सबै जनाले आवाज उठाऔं ।

उच्चस्तरीय राजनैतिक संयन्त्रको बैठक र प्रमको भारत भ्रमणको प्रसङ्ग

चिन्तेक

करिब दुई महिनापछि आइतबार उच्चस्तरीय राजनैतिक संयन्त्रको बैठक काठमाडौंमा बस्यो। बैठकमा प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको भारत भ्रमण र अन्य सम-सामयिक राजनीतिको विषयमा छलफल भएको बताइन्छ। श्रोतका अनुसार बैठकमा संविधान संशोधन विषयमा पनि छलफल भयो ।

उच्च स्तरीय राजनैतिक संयन्त्र एमाले वा एमाओवादीको पार्टी समिति होइन । ती पार्टीहरूले गरेका निर्णयहरू संयन्त्रमा लागू हुन्छ भन्ने होइन । प्रसङ्ग संविधान संशोधनको हो । गएको माघ ९ गते नेपालको संविधान २०७२ मा पहिलो संशोधन भयो । संविधान संशोधनमा संयन्त्रका सदस्य दलहरू नेमकिपा र राष्ट्रिय जनमोर्चाले विधेयकको विपक्षमा मत दिए । संविधान संशोधन गर्ने बारेमा राजनैतिक संयन्त्रमा कुनै छलफल र निर्णय भएको थिएन । संयन्त्रमा निर्णय नभएका विषयहरूमा संयन्त्रका सदस्य दलहरू आ-आफ्नो दलको निर्णयानुसार चलन स्वतन्त्र र सार्वभौम हुन्छन् । नेमकिपाले राष्ट्रपति र सभामुखको निर्वाचनमा पनि आफ्नो छुट्टै उम्मेदवार खडा गरेर संयन्त्रको निर्णय विना गरेको कुनै पनि निर्णय नेमकिपाको लागि मान्न बाध्य नहुने संकेत दिइसकेको थियो ।

स्मरण रहोस्, उच्च स्तरीय राजनैतिक संयन्त्रको प्रस्तावक पार्टी नेमकिपा हो । प्रधानमन्त्री निर्वाचनको बेला नेमकिपाले एमालेसमक्ष १२ वटा बुँदाहरू राखेको थियो । राजनैतिक संयन्त्र गठन पनि त्यसमध्ये एक हो । केपी ओलीले त्यसमा लिखित प्रतिबद्धता समेत जनाएका थिए । संयन्त्र पद र सुविधा भागबण्डाको लागि नभइ देश र जनताको हितमा नीतिगत निर्णयको लागि हुनुपर्थ्यो । यही उद्देश्यले नेमकिपाले राजनैतिक संयन्त्र गठनको प्रस्ताव गरेको थियो । तर राजनैतिक संयन्त्रलाई राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति, सभामुख र उपसभामुखजस्ता पदीय भागबण्डामा सीमित गर्न खोजियो । नेमकिपाले यसबारे पटक पटक आपत्ति गर्दै आएको हो । पदीय

भागबण्डामा मात्र संयन्त्रलाई सीमित गरियो भने राजनैतिक संयन्त्रको औचित्य समाप्त हुनेछ । यसबारे एमाले र एमाओवादीजस्ता दलहरू समयमै सचेत हुनु जरुरी छ ।

राजनैतिक नैतिकताको प्रश्न ?

कुनै पनि राजनैतिक दल विचार, सिद्धान्त र वर्गीय आधारमा स्थापना भएको हुन्छ । आदर्श समाज स्थापना गर्ने दलको उद्देश्य हुन्छ । त्यसको लागि जनताको विश्वास जित्न उसले विभिन्न गतिविधिहरूमा आफूलाई केन्द्रीत गर्छ । राजनैतिक नैतिकता त्यसको लागि महत्वपूर्ण पक्ष हो । नेताहरूमा राजनैतिक नैतिकता भएन भने जन विश्वास गुम्छ । प्रजातन्त्र वा गणतन्त्र भनेको जसले जे गरे पनि हुने स्वेच्छाचारी व्यवस्था होइन । त्यसका छुट्टै मूल्य र मान्यताहरू रहेका हुन्छन् । पश्चिमी प्रजातन्त्र जसलाई वेस्टमिनिस्टर प्रणाली पनि भनिन्छ, त्यस व्यवस्थामा सामान्यतया सबभन्दा ठूलो दल सरकारमा र दोस्रो ठूलो दल प्रमुख प्रतिपक्षमा रहने गरिन्छ । सरकारमा जाने दलले जथाभावी निर्णय गर्न सक्ने भएको हुँदा त्यसलाई नियन्त्रण गर्नको लागि बलियो विपक्षको कल्पना गरिएको हुन्छ । सत्ता पक्षले देश र जनतालाई दीर्घकालीन असर पर्ने कुनै कार्य गरेमा प्रमुख प्रतिपक्षले त्यसको विरोधमा संसदमा अविश्वास प्रस्ताव पेश गरेर सरकारबाट हटाउँछ र आफू सरकारमा जान्छ । त्यसकारण प्रमुख प्रतिपक्ष दललाई छायाँ सरकार पनि भन्ने गरिन्छ । प्रमुख प्रतिपक्ष दलका नेतालाई पनि राज्यले विशेष सुविधा दिइ राख्नुको अर्थ पनि यही हो । जहाँ बलियो प्रतिपक्ष हुन्छ त्यहाँ जनताको हक अधिकार केही हदसम्म सुरक्षित हुन्छ ।

नेपालको राजनीतिमा ती प्रजातान्त्रिक मूल्य र मान्यतालाई कागजको पानामा मात्रै सीमित गरिएको छ । सहमतिको नाउँमा पहिलो, दोस्रो र तेस्रो दल मिलेर सरकार बनाउने, पद र

सुविधाको लागि जे पनि गर्ने संस्कारको विकास भएको छ । पद र पैसाको लागि अर्को दलको खुट्टा तान्ने प्रवृत्ति हाम्रो राजनीतिमा सामान्य भइसकेको छ । पहिलो संविधानसभा कालमा संसदको तेस्रो दल एमालेले माधवकुमार नेपाल र भलनाथ खनालले गरी दुई पटक सरकारको नेतृत्व गर्‍यो । अहिले पनि एमाले दोस्रो ठूलो दल भएर पनि उसको नेतृत्वमा सरकार चलिरेको छ ।

पछिल्लो समयमा संसदमा नयाँ दृश्य देखा पर्‍यो । माघ ९ गते संविधान संशोधनको विधेयकको विपक्षमा राजमोका सांसदहरूले पनि मतदान गरे । त्यसबारे संसदमा प्रश्न उठ्यो । नेपाली काँग्रेसका नेता रमेश लेखकले उपप्रधानमन्त्रीसमेत रहेका चित्रबहादुर केसीले सरकारको समर्थनमा आएको विधेयकको विपक्षमा मतदान गरेकोमा नैतिकताको प्रश्न उठाए । लेखकलाई त्यो प्रश्न उठाउने अधिकार त छ तर त्यो विधेयक एमाले सरकारले दर्ता गरेको विधेयक थिएन । नेकाले दर्ता गरेको विधेयकमा सरकारमा रहेका केही दलले समर्थन गरेको मात्रै हो । सरकारी विधेयक हुनलाई सरकारको तर्फबाट संसदमा दर्ता हुनुपर्ने र मन्त्रिपरिषदले त्यसलाई पारित गर्नु पर्‍थ्यो । सरकारले नै पेश गरेको कुनै विधेयकको सरकारमा बसेका कुनै दल वा नेताले विरोध गर्न पनि पाइन्छ तर सरकारसित असहमति भएपछि पदमा बसिरहन पदीय मर्यादाले दिँदैन । प्रधानमन्त्रीय प्रणालीमा प्रधानमन्त्रीले ल्याएको प्रस्तावमा सरकारमा सामेल दलहरूले समर्थन गर्ने वा राजीनामा गर्ने दुई मध्ये एक विकल्प रोज्नु पर्ने हुन्छ । त्यो नै यस व्यवस्थाको विशेषता हो । विदेशीलाई खुशी पार्न नेकाले पेश गरेको विधेयकमा राजमो विपक्षमा उभियो । देश र जनताको पक्षमा उभिएकोले त्यसलाई धेरैले सकारात्मक रूपमा लिए । सधै विपक्ष बेञ्चमा बसेर नेका, एमाले र एमाओवादीजस्ता दलहरूलाई विभिन्न उखान, टुक्का र कथाको

माध्यमबाट नैतिकताको पाठ सिकाइ रहने चित्रबहादुर केसीलाई यो पाली नेकाका नेता रमेश लेखकले ब्यङ्ग्य गर्ने राम्रै अवसर पाए ।

प्रधानमन्त्रीको भारत भ्रमण

केही दिन अघि प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले 'यथास्थितिमा भारत भ्रमण नगर्ने' बताए । भारतले नाकाबन्दी गरेर नेपाली जनतालाई दुःख दिइरहेको बेलामा प्रधानमन्त्री ओलीले लिएको यस अडानलाई धेरैले प्रशंसा गरे । आफू प्रधानमन्त्री निर्वाचित हुनु अघि ओलीले 'भारतसँग नभुक्ने' प्रतिबद्धता पनि गरेका थिए । उनी प्रधानमन्त्री निर्वाचित हुनुभन्दा अघिदेखि नै नाकाबन्दी भइरहेको थियो । यस बीचमा चीनसँग सम्झौता गर्ने कोसिस गरेर केही सहासिक कार्य पनि गरे । तर एक्कासी भारत भ्रमणमा जाने समाचारले नेपाली जनता आश्चर्यमा परे ।

संविधान संशोधन भइसक्दा पनि भारतले गरेको नाकाबन्दीमा कुनै सुधार आएको छैन । मधेसी दलहरूले आफ्ना बाँकी माग पूरा गराउन बिहार र युपीमा विभिन्न गतिविधिहरू गर्दैछन् । मधेसी दलहरूले भारतीय जनता पार्टी लगायतसँग सहयोग माग्दै हिँडेको समाचारहरू आइरहेका छन् । नेपाललाई अझ दबाबमा पारेर उनीहरूले मधेसी जनताको नाउँमा भारतीय नागरिकहरूको हक स्थापित गर्न खोजिरहेका छन् । यस्तो जटील परिस्थितिमा प्रधानमन्त्री केपी ओलीको भारत भ्रमण हुँदैछ । संयन्त्रको बैठकमा प्रधानमन्त्री ओलीले 'खुट्टा लुलो छैन, घुँडा टेक्ने काम छैन' भनी व्यक्त विचारले प्रधानमन्त्रीको अडान यथावत रहेको बुझ्न सकिन्छ । ओलीको भारत भ्रमणमा विगतका सरकारहरूले भै भारतसामु आत्मसमर्पण गर्ने छैन । प्रधानमन्त्री ओलीप्रति नेपाली जनताको यही आशा छ ।

२०७२१०१८

पाठक आवाज

नगरपालिकाको ध्यानाकर्षण होस्

बृद्धबृद्धा भएर पनि बिचरा हुनुपर्ने अवस्था मानिसको जीवनमा हुनु पर्दो रहेछ । बालकबालिकाहरू जन्माएर पालनपोषण गरी दुःख सुखको आफ्नो कर्तव्य निभाई ७० वर्ष पुगेपछि पाउने बृद्ध भत्ता पनि समयमै पाउन नसकेको जगजाहेर छ । बृद्धाहरूले बल्ल पाउन लागेको बृद्धा भत्ता आज भोलि भन्दा भन्दै बडा दशैं बितेको ४ महिना भैसक्यो आजसम्म पनि आशामै बसिरहेको छ ।

सरकारले दिने निधो गरिसकेको ७० वर्ष पार गरेको जानकारी प्राप्त भै नामाङ्कन समेत प्रकाशित भै बैंकमा खाता खोली सकेको छ । तर आकासको फल

आँखातरी मर भन्ने उखान जस्तो भैरहेछ । बृद्ध अवस्था स्फूर्ति र तागत निकाल्ने अवस्था नभएको गुनासो बाहेक अरु शब्द कहिँकतै गुहार्नु नसक्ने भएकोले यतिका दिन बितिसक्दा पनि बृद्ध भत्ता खुवाउन नसकेको मुख्य प्रशासक नभएको भनी भनाई राखी छोड्नु मनासीव तरिका भएन । अब त प्रशासक नगर प्रमुख हाजिर हुन आइसकेको छ । के कीर्तिपुर नगरपालिका अरु विषयमा पनि अन्य नगरपालिका भन्दा पछि परेको महशुस गरेका छन् ? १९ सै वडाका बृद्धाहरू समूह मिली नगरपालिका घेर्न जानुपर्ने अवस्था आएको गुनासो महशुस गरिरहेका छन् ।

बृद्धबृद्धाहरू जुलुस आउँछु भनेको सुनाउँदा वडाबाटै जवाफ दिनु माथि नपठाउनु भन्ने जवाफ दिन्छ रे, कीर्तिपुर एरियामा बृद्धहरूलाई सेवा गर्ने संस्थाहरूले जानकारी पाएको छैन कि ? बृद्ध सेवा समाज भन्ने संस्था कीर्तिपुर पाँगामा पनि स्थापना भै रहेको कहिले काहीँ प्रकाशमा आइरहेको सुनिन्छ, चासो राख्नुपर्ने पनि हो । कहिँबाट उत्थान गर्नुपर्ने जस्तो लाग्छ यो मानवताको कर्तव्य पनि हो । समाजमा लुकिरहेको अवस्थालाई उजागर गर्नु समाज सेवामा लाग्नेहरूको कर्तव्य ठान्छु । पत्रकार जगतले पनि चासो राख्नु राम्रो कुरा हो ।

१९ सै वडाका बृद्ध र

एकल महिलाको समस्या वडामा भन्न जाँदा माथि भन्न जानु भनी जवाफ पाउँछ । दोस्रो त्रैमासिकमा दिने भनी जवाफ पाउँछ । के आजसम्म नपाएको साँवा ब्याज एकैपल्ट दिने हो कि ? कसो हो ? थाहा पाउन सकेको छैन ।

अब हामी सबै मिली जुलुस गर्न जाने शिवाय अरु उपाय देखिँदैन । रुन नजान्ने बालकले दुध खान नपाउने बिचरा बालक भए जस्तै निरीह र असहाय बृद्धाको लागि सहयोग गरौस् भनी नगर प्रमुखसँग अनुरोध गर्दछु ।

- ब्राह्मराम महर्जन
कीर्तिपुर-१६, नगाउँ

भूकम्पपछिको घर निर्माण कस्तो ?

देशमा गईराख्ने बेला बखतको भूकम्प र बैशाख १२ गतेको महा भूकम्प र त्यसपछि लगत्तै अहिलेसम्म गईरहेको परकम्पहरूले प्रायःजसो विशेषतः निरक्षर नेपालीहरूलाई नेपाली भू-भाग टेक्टोनिक प्लेट माथि छु भन्ने तथ्यको जानकारी नभएपनि नेपाल भूकम्पीय दृष्टिकोणले जोखिम क्षेत्र हो भन्ने सन्देश तथा ज्ञान सहजै प्राप्त भएको छ । कसैले भूकम्प गइरहेको समयमा अब केही दिनमै अर्को भूकम्प जाने छ भन्ने आधारहिन भ्रम दिलाएर थप तनाव पनि दिए । यस्ता आधारहिन भ्रमका पछि लाग्नु भन्दा नेपाल भूकम्पीय जोखिम क्षेत्रमा अवस्थित रहेकोले हामीले विगतको अनुभवबाट यहाँ ७०/८० वर्षको अन्तरालमा ठूलो भूकम्प र बीचमा सानो भूकम्पहरू जान सक्ने तथ्यलाई मनन गरी तयारी अवस्थामा बस्नु बुद्धिमानि हुनेछ । यस भूकम्प र पराकम्पहरूका कारण अधिराज्यभरी ८८९५ मानिसको मृत्यु, २२४९३ घाइते, ७६९९०७ नीजि घर, ६२७८ सरकारी भवन क्षति भएका छन् । तसर्थ बैशाख १२ ले ल्याएको मानव, भौतिक र मानसिक क्षतिले नेपाल भूकम्प मुक्त क्षेत्र होइन भन्ने तथ्यलाई थप प्रमाणित गर्नुका साथै यो तथ्यलाई स्मरण गराउन पनि सफल भएको छ । संसारकै एउटा गरिव मुलुकको रूपमा चिनिने र थोरै वार्षिक आयश्रोत भएका नेपालीका लागि यो क्षति आफ्नो औकात भन्दा बाहिरको मान्दा पनि फरक नपर्ला । हाम्रो गाउँ पाँगा लगायत यस कीर्तिपुर नगरपालिकाका अन्य गाउँहरूमा पनि यस भूकम्पले ठूलो मानव तथा भौतिक क्षति पुऱ्याइएको छ । पाँगामा मात्रै विशेषतः ६०० पुरानापरम्परागत घरहरू क्षति भएकोले पुनःनिर्माण एक ठूलो चुनौतीको रूपमा खडा भएको छ । करिव ५६९ विस्थापित मानिसहरू अहिलेसम्म पाल, जस्ताले बनेका तथा अन्य अस्थायी शिविरमा जीवन निर्वाह गर्न बाध्य भएका छन् । यसरी आफ्नो घर गुमाएर घर बाहिर जीवन गुजारा गरिरहेकाहरूले जति आफ्नो पीर मर्का आफूले बुझ्ला त्यो अरुलाई बुझ्न त्यति सजिलो नहोला । तसर्थ उहाँहरू सबैको स्पष्ट तीव्र चाहना भनेकै सिस्नु खाएर बाच्नु परेपनि, ऋणै लिएर भएपनि अर्थात् एक टुक्रा जगै बेचेर भएपनि सकेसम्म छिट्टै घर बनाएर आफ्नो स्थाई बासतिर फर्कन सकौं भन्ने रहेको छ ।

बिनासपछि पुनःनिर्माण अपरिहार्य छ । निर्माण कार्य अधि बढाउन भग्नावशेष पन्छाउने कार्य अझै जारी छ, राष्ट्रले भोग्नु परेको विशाल क्षतिको अनुभवबाट भावी निर्माण कम जोखिममुक्त बनाउन सरकारी स्तरबाट नयाँ निर्माण मापदण्ड बनिसकेको छ, क्षतिपूर्ति राहत रकम उपलब्ध हुने निश्चित भैसकेकोले बजारमा निर्माण सामग्री

खरीद बिक्रीको सहज वातावरण बन्नासाथ पुनःनिर्माण कार्य यथाशीघ्र बढ्ने अवस्था छ । तर हामीले भूकम्प पछिको अब ढिलो वा छिटो हुने पुनःनिर्माणका केही महत्वपूर्ण विषयबस्तुलाई ध्यान नदिई हतारमा घर बनाउँदा यसले हामीलाई थोरै मात्रामा फाइदा दिनेछ । तसर्थ हामीले पुनःनिर्माण अधि निम्न कुराहरूमा ख्याल गर्न अति जरुरी छ ।

मौलिकपना र जोखिमरहित
नेपालको संस्कृति प्रकृतिपछिको दोस्रो ठूलो आकर्षण तथा सम्पत्ति हो । नेपाली संस्कृतिमा परम्परागत शैलीमा बनेका मौलिकपना भल्काउने सुन्दर घरहरूको महत्व अत्यन्तै ठूलो छ भन्ने कुरा अकात्य छ । यी सुन्दर घरहरूको शोभा र महत्व हामी नेपालीले भन्दा पनि यहाँ भ्रमण गर्ने विदेशी पाहुनाहरूले बढी बुझेको जस्तो देखिन्छ । नेपालका विभिन्न जनजाति तथा जन समुदायका आफ्नै शैलीमा बनेका घरहरूको छुट्टा-छुट्टै पहिचान र महत्व छ । यदि सबैले एकै खालको घर निर्माण गर्ने हो भने आफ्नो पहिचान तथा मौलिकपनाको साथै नेपाली संस्कृतिबाट विविधता छिट्टै गुम्नेछ । मौलिकपना रहे संस्कृति रहन्छ, आफ्नो अस्तित्व पनि रहन्छ । घर निर्माण कार्यमा मौलिकपना पछ्याउन जोड दिन ढिलो भैसकेको छ । पाँगा चाडपर्व तथा आफ्नै विशेष जात्राहरू र बाजागाजाले धनी सांस्कृतिक क्षेत्र हो । तसर्थ यस सांस्कृतिक स्थललाई जीवन्त राख्न यस क्षेत्रको पुनःनिर्माण परम्परागत शैलीमै हुन जरुरी छ । हामीले मठ-मन्दिरहरूको संरक्षणको साथै सिंगै गाउँलाई परम्परागत शैलीमा संरक्षण गर्नुपर्दछ । अब कल्पना गरौं ६०० घर पुनःनिर्माण पछि यस सांस्कृतिक क्षेत्र पाँगाको स्वरूप कस्तो हुनेछ र हुनुपर्दछ ।

यो कुरालाई बेलेमा नसोची पुनःनिर्माण गरेमा पाँगाको परम्परागत सुन्दरता छिट्टै पूर्ण रूपले नष्ट हुने अवस्था छ । यो वास्तविकता विगतका निर्माण कार्यहरूबाट तीव्र रूपमा हुँदै गइरहेको अवगत गराउन चाहन्छु । यही क्रम जारी रहेमा यसलाई पछि जगेर्ना गर्न ठूलो तपस्या र लगानी लाग्नेछ अर्थात् एउटा लोप हुन लागेको जीवलाई जगेर्ना गर्न जति मेहनत र खर्च लाग्छ त्यही अनुसारको योगदान लाग्नेछ ।

काठमाडौं उपत्यका र उपत्यका बाहिर रहेका नेवारी घर तथा संस्कृतिको नेपाली संस्कृतिमा ठूलो स्थान छ । काठमाडौं उपत्यकाका नेवारी घरहरू उपत्यकाकै एउटा ठूलो आकर्षणहरू मध्ये एक भएकोले यसलाई उपत्यकाको गहनाको रूपमा लिइन्छ । ईट्टाको आकार भल्किने, बुट्टेबुट्टाले कुँडिएका काठका झ्याल, ढोका, टुँडाल, भिँगटे छाना यसका मुख्य आकर्षण तथा विशेषता हुन् । यी नेवारी घरहरूले सभ्यताको उच्च विकासको संकेत गर्दछ । यी

शेखर डंगोल टाउनप्लानिङ्ग, पाँगा

घरहरू विश्वमै आफ्नै किसिमको विशेष महत्व तथा मौलिकपना बोकेका एक सुन्दर घरहरू हुन् ।

मौलिकपना समेटेर घर बनाउनु भन्नाले पहिला जस्तो थियो त्यस्तै बनाउनु पनि होइन । समय

पनि लाग्दैन तर आफ्नो आर्थिक स्रोतले भ्याए गर्दा राम्रै हुन्छ । स्मरण गरौं, हाम्रा करिव सबैजसो

परम्परागत घरहरू साधारण ईट्टाले बनेका छन् र यसमै हाम्रा घरहरूको मौलिकपना बढी भल्किन्छ । तर

अनुसार संस्कृति पनि बदलिदै जान्छ, तसर्थ केही समय सापेक्ष परिमार्जन अपरिहार्य हुनसक्छ । पुराना घरहरूका तल्लाहरूका उचाई

वास्तविकता यो पनि हो कि परम्परा भल्किने घरहरू बनाउन गाह्रो र खर्चिलो बन्दै गएको छ । यस्तो अवस्थामा पनि सकेसम्म

ज्याँदै होचो हुने, झ्यालहरू साना तथा तल्लो आधा भाग काठको पाताहरूले छोप्ने भएकाले प्रकाश कम पस्ने, ढोका र झ्यालबाट सामान भित्र बाहिर सार्न सहज नहुने इत्यादि समस्यालाई परिमार्जनको प्राथमिकतामा राख्न सकिन्छ । मौलिकपना समेटेर घर बनाउनु भनेको, कम्तीमा पनि बाहिरबाट हेर्दा घरको देख्ने भागहरू विशेषतः अगाडिको, त्यसपछि दायाँबायाँका भागहरूमा पुरानो परम्परा भल्किने रूप दिनु हो तर प्लास्टरले घरको अनुहारलाई छोप्ने, ठूलठूला सिसायुक्त अलमुनियम झ्यालहरू लगाउनु होइन । परम्परागत शैली भन्नाले दाँची तथा चाइनिज ईट्टाले मात्रै घर बनाउनु पर्छ भन्ने अर्थ

परम्परागत शैलीलाई समेट्ने हर सम्भव प्रयास भने गर्नु पर्दछ । यस भूकम्पले प्रायः जसो परम्परागत पुराना घरहरूलाई बढी क्षति गरेकोले अब बन्ने यी घरहरूको भित्री बनावट(स्ट्रक्चर) सकेसम्म भूकम्प तथा अन्य जोखिम प्रतिरोधात्मक बनाउन अति जरुरी छ । प्रायः जसोले जिन्दगी भर मिहेनत गरेर संचित गरेको कमाईले, कसैले पुस्तौं पुस्ता लगाएर गरेको कमाईले त कसैले जगै बेचेर घर बनाउँछन् । यसरी संचित गरेको सम्पत्तिको साथै थप मिहेनत तथा शीप लगानी गरेर बनाइने घर निश्चित रूपमा आफ्नो क्षमताले भ्याएसम्म भूकम्प तथा अन्य जोखिम प्रतिरोधात्मक हुन जरुरी छ । हाम्रा पुर्खाले नबुझे,

प्रविधिक ज्ञानको अभावले वा बुझे पनि आर्थिक अभावको कारणले जोखिमरहित घर बनाउन सकेनन् होला । तर यो भूकम्पले दिएको पाठबाट अबको निर्माण तथा पुनःनिर्माणलाई क्षमताले भ्याएसम्मको जोखिम तथा भूकम्प प्रतिरोधात्मक बनाउन जरुरी छ ।

यदि हामीले भूकम्पले भत्काउन योग्य कमजोर संरचना गरेमा पक्कै पनि त्यसलाई भूकम्पले असर गर्नेछ । भूकम्प आफै विनाशकारी होइन हाम्रै लापरवाहिता विनाशकारी बन्न पुग्छ । तसर्थ **परम्परागत अनुहार जोखिम रहित भित्री संरचना** नै अहिलेको सान्दर्भिक सोच हुनुपर्दछ ।

पर्यटकीय लाभ

विश्वका प्रायःजसो देशका राजधानीहरू पर्यटकीय केन्द्र बन्दै जानुको मुख्य कारण त्यहाँको ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको जगेर्नालाई नै श्रेय जान्छ । पाँगा, कीर्तिपुर र चोभार जस्तो ऐतिहासिक र सांस्कृतिक स्थलबीच रहेको अर्को सांस्कृतिक क्षेत्र हो । कीर्तिपुर र चोभारको पर्यटकीय आकर्षणलाई मध्यनजर गर्दै पाँगालाई पर्यटकीय गन्तव्यको रूपमा विकास गर्दैलाने सम्भावना धेरै छ । तसर्थ अहिलेको पुनःनिर्माण खर्चिलो हुने भएपनि हामीले यो सोचको आधारमा निर्माण कार्य अधि बढाउने हो भने ढिलो वा चाँडो पाँगालाई पनि पर्यटकीय लाभ हुनेछ । पाँगा लगायत यस नगरपालिकाभित्र रहेका सबै ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक स्थलहरूका परम्परागत घरहरू तथा संस्कृति संरक्षण गर्न सकेमा प्रत्येक स्थलले बढिसे बढी पर्यटकीय लाभ उठाउन सक्ने छन् । मात्र एउटा गाउँको संरक्षण गरेर यहाँ पर्यटन व्यवसाय विकास गर्ने कल्पना गरेमा प्रत्येक गाउँलाई कम मात्र लाभ हुनेछ । जस्तै साइकल यात्रा गर्ने पर्यटक तथा अन्य पर्यटक एक भन्दा बढी गाउँ घुमेर यहाँ लामो समय व्यतित गरेर रम्न सकोस् ।

भक्तपुरका मठ-मन्दिर, दरवार स्क्वायर क्षेत्र र नेवारी घरहरूको बुद्धिमतापूर्ण संरक्षणका कारण भक्तपुर नेपालकै एउटा नमूना तथा विश्व सम्पदामा सूचीकृत पर्यटकीय सफा शहर बन्न पुगेको छ । जहाँ पुरानो शहरभित्र प्रवेश गर्नका लागि सार्कमुलुकका पर्यटकलाई बाहेक अन्य मुलुकका पर्यटकलाई रु.१५००/- प्रवेश शुल्क लाग्दछ र यो शुल्क भनेको शहरकै आम्दानी हो । हामीले पनि आफ्नो संस्कृति र मौलिकता बचाउने हो भने यहाँ पर्यटन फस्टाउने र यसबाट लाभ हुने सम्भावना प्रचुर छ । हामीले सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय नमूना गाउँ बनाउने हो भने यहाँको पर्यटन विकास भनेको कुनै नौलो कुरा हुने छैन । अहिले पाटनको पीला छें, बुङ्गमती र खोकनाका बासिन्दाहरू किन परम्परागत र जोखिमरहित

पुनःनिर्माणतिर जागरुक भएका छन् भन्ने कुरा हामीले पनि बुझ्न अति सान्दर्भिक हुनेछ । पीला छें आफ्नै विश्व सम्पदामा सूचीकृत पाटन दरवार स्क्वायरको आसपासमा भएको ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्र भएकोले यहाँ होमस्टेको विकास प्रचुर मात्रामा छ । बुङ्गमती र खोकनामा बढी जसो पुराना सम्पदा र गाउँले जीवनशैली बाँकी रहेकोले त्यहाँ ग्रामीण पर्यटन फस्टाएको हो । त्यसैले यहाँका प्रत्येक घर प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा पर्यटनबाट लाभान्वित हुँदै गईरहेको छ । अहिले प्रायःजसो ट्राभल तथा ट्रेकिङ्ग एजेन्सी, होटल तथा लजहरूले काठमाडौं उपत्यका भित्रको ग्रामीण पर्यटकीय क्षेत्र रोज्दा बुङ्ग र खोकना रोज्छन् कारण स्पष्ट छ । कीर्तिपुर, पाँगा र चोभार काठमाडौंबाट धेरै नजिक रहेको ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक स्थल हुनुका साथै यहाँ धेरै पर्यटकीय आकर्षणहरू भएपनि हामीले यहाँ पर्यटन व्यवसाय फस्टाउन सकेका छैनौं । स्मरण रहोस् कीर्तिपुर काठमाडौं उपत्यकाको चौथो मल्लकालीन राज्य थियो ।

यस ऐतिहासिक र सांस्कृतिक नगरपालिकाभित्र परम्परागत शैलीमा घर निर्माण गराउन नगरपालिकाको विशेष भूमिका हुनुपर्दछ । तसर्थ यस नगरपालिकाभित्र जो कसैले पनि परम्परागत शैलीमा घर निर्माण गर्दा उसलाई सक्दो तरिकाले प्रोत्साहित गरेर निर्माण कार्यमा सहयोग गर्ने नगरपालिकाको नीति तथा कर्तव्य हुन जरुरी छ । जस्तै नक्सा पासमा पूर्णरूपले छुट, भक्तपुरमा जस्तै निर्माण सामग्री खरीदमा छुट हुने व्यवस्था मिलाई दिने, राज्यबाट प्राप्त हुने पुनःनिर्माण राहत रकम छिट्टो र सहज तरिकाबाट उपलब्ध गराउन पहल गरिदिने, उक्त रकमलाई परम्परागत शैलीको घर निर्माणमा उपयोग गराउन जोड दिने जस्ता कार्य गर्नु उपयुक्त देखिन्छ ।

वर्तमान अवस्था र निकट भविष्यमा हुन लागेको पुनःनिर्माणलाई समयमै सोचेर बुझेर परम्परागत शैलीको निर्माणमा प्रेरित गराउन र यस कार्यको लागि सहि निर्देशन र सूचना प्रवाह गर्न सचेत वर्गको गहन भूमिका र कर्तव्य हुनेछ । तसर्थ यस कार्यमा टेवा दिन र सफल गराउनका लागि वर्तमान अवस्थामा यो वर्गले सकेसम्म सक्रिय भूमिका निभाएर योगदान दिन जरुरी छ र उनीहरूको सोच, प्रयास र सक्रियताको पनि खाँचो छ । पाँगामा अब बन्ने पुनःनिर्माणलाई आफ्नो परम्परागत शैली कायम राख्न जरुरी छ । यो अभियान सफल गर्नका लागि पाँगाका सचेत नागरिकलगायत सम्पूर्ण राजनैतिक दल र अन्य सबै वर्गको सक्रिय सहभागिता बिना यो कार्य अपुरो हुनेछ तसर्थ पाँगाको मौलिकपना र संस्कृति बचाउन हाम्रै तत्काल सोच, विचार र सक्रियताबाट मात्रै सफल हुनेछ ।

शहीद स्मारक कलेजको परिचय एवं गतिविधि

१. कलेजको पृष्ठभूमि र संक्षिप्त परिचय :

कीर्तिपुर र यस आसपासको क्षेत्रमा उच्च शिक्षाको सहज पहुँच पुऱ्याउन यस क्षेत्रका शिक्षाविद्, शिक्षाप्रमी तथा समाजसेवीहरूको संयुक्त प्रयासबाट तत्कालिन बाहिरीगाउँ गाउँ विकास समिति हाल कीर्तिपुर नगरपालिकाको वडा नं. १७ मा अवस्थित कीर्तिपुर माध्यमिक विद्यालयको भवन भित्र २०४६ सालमा देउराली बहुमुखी क्याम्पसको शाखाको रूपमा

जि.वि.स. काठमाडौँ, साभा पसल सहकारी लगायत विभिन्न संघ संस्था तथा महानुभावहरूको प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष सहयोगमा निर्माण गरिएको हो । यसको लागि त्यसताका करिव ३.५ रोपनी हाल करिव २.५ रोपनी क्षेत्रफल भएको जग्गा तत्कालिन चिठु विहार गा.वि.स.ले कलेजको लागि उपलब्ध गराएको हो । सो सिफारिसलाई अनुमोदन गर्दै हालको कीर्तिपुर नगरपालिका र सम्बन्धित वडा कार्यालयबाट पनि सोही प्रकृतिको सिफारिस उपलब्ध गराएको छ ।

हाल यस कलेजसँग ३० कोठाको ४ तल्ले भवन छ जसमा कार्यालय कक्ष २, शिक्षक कक्ष १, पुस्तकालय कक्ष १, कम्प्युटर कक्ष १, होटल म्यानेजमेन्ट कक्ष १, बि.एस.डब्लु कक्ष १ र बाँकी २३ वटा कक्षा कोठाहरू रहेका छन् । पुस्तकालयमा करिव ५००० संख्या पुस्तक रहेको छ । कलेज कम्पाउण्डमा एउटा बास्केटबल खेल कोर्टपनि रहेको छ ।

त्यस्तै यस कलेजसँग

२. उद्देश्य :

“हामी समुदायका लागि, समुदाय हाम्रो लागि” भन्ने भावना र “न्यूनतम शुल्कमा गणस्तरीय शिक्षा, शहीद स्मारक कलेजको प्रतिबद्धता” को मूल मन्त्र लिएर कलेज अगाडि बढिरहेको छ । न्यूनतम लागतमा स्तरीय उच्च शिक्षा दिई साधन र श्रोतको आधारमा पहुँच नपुगेका नेपालका जुनसुकै भेगका जनताका छोराछोरीहरूलाई उच्च शिक्षाको अवसर दिइ सक्षम जनशक्ति निर्माण गर्ने हाम्रो एक महान उद्देश्य हो । गुणस्तरीय शिक्षाकै माध्यमबाट देशको विकासमा योगदान पुग्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौं । हाम्रो दीर्घकालीन सोच वा दृष्टि भनेको समुदायबाट संचालित सामुदायिक कलेजहरूमा उत्कृष्ट सामुदायिक कलेज हुनु र कीर्तिपुरलाई शिक्षाको केन्द्र बिन्दु बनाउनु हो ।

३. माथी लक्ष्यहरू :

क.निकट भविष्यमै Bachelor In Computer Science (BCA) बी.सि.ए. कक्षा संचालन गर्ने ।

संख्यालाई कलेजको हालको अवस्थाको उच्चतम बिन्दु मान्न सकिन्छ । यसलाई स्थाइत्व दिई गुणस्तरीय विद्यार्थीको आकर्षणमा बृद्धि गर्न तथा विद्यार्थीको नतिजालाई अभि उकृष्ट बनाउने तर्फ ध्यान दिई कलेज अगाडी बढी रहेको छ । कक्षा १२ को बोर्ड परीक्षाको नतिजालाई मध्यनजर गर्दा विद्यार्थी अशोक अर्यालले लेखा विषयमा ९३ अंक सहित समग्रमा प्राप्त गरेको ८२.४ प्रतिशत विशिष्ट श्रेणीको नतिजाले यस कलेजको व्यवस्थापन संकायको सक्षमतालाई अभि प्रमाणित गर्दै कलेजको गरिमा अभि माथि पुऱ्याउन सहयोग गरेको छ । यो नतिजा कीर्तिपुर क्षेत्रको मात्र नभएर नेपाल भरीकै सामुदायिक +२ हरूमा उत्कृष्ट मान्न सकिन्छ । त्यस तहका अन्य विषयहरूमा पनि गत वर्षहरूको भन्दा सुधारिएका नतिजा हासिल भएको छ । उत्कृष्ट नतिजाको लागि सम्बन्धित शिक्षक तथा विद्यार्थीहरूमा हार्दिक बधाई तथा धन्यवाद व्यक्त गर्न चाहन्छु र

कियाकलाप सम्बन्धमा

सामाजिक क्षेत्रमा यस कलेजले विगत केही वर्ष अधिदेखि गर्दै आइरहेको रक्तदान कार्यक्रम यस वर्ष हिजो माघ १५ गते नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, कीर्तिपुर उपशाखासँगको सहकार्यमा रक्तदान कार्यक्रम सम्पन्न गरियो ।

७. आर्थिक गतिविधि सम्बन्धमा :

यस कलेजले आ.व. २०७१/७२ मा विद्यार्थीहरूको तर्फ भर्ना शुल्क रु .२९,५६,२७५/- , मासिक शुल्क रु ५४,२२,५००/-, अन्य शीर्षकहरू गरी जम्मा रु.१,००,७८,७२५/- (एक करोड अठ्ठत्तर हजार सात सय पचहत्तर रुपैयाँ) संकलन भएको छ र विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट नियमित अनुदान रु ५,२०,०००/- र फर्निचर खरिद अनुदान रु.५,५०,०००/- गरी जम्मा रु.१०,७०,०००/- (दश लाख सत्तरी हजार) प्राप्त भएको छ । त्यस्तै गरी भाडा बापत रु. ४,२४,०००/- , अन्य स्रोतबाट

२६,२६,४२१।३० (छब्बिस लाख छब्बिस हजार चार सय एकाइस र तीस पैसा रुपैयाँ) लाग्ने देखिन्छ तर कलेजसँग छानाको लागि आवश्यक जस्ता पाताहरू भएको र पिल्लर र साइड पर्खालहरू बनाईसकेको हुनाले करिव १५ लाखमा सो योजना सम्पन्न हुने अनुमान गरिएको छ । यही योजना साथ कीर्तिपुर नगरपालिकामा गत वर्ष पेश गरेको प्रस्तावबाट रु. ४,००,०००/- (चार लाख रुपैयाँ मात्र) विनियोजन गरेको पाइयो । तर सो रकमको लागि सम्झौताको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको अवस्थामा २०७२ साल बैशाख १२ गतेको विनाशकारी भुकम्पले त्यस कार्यलाई पनि प्रभाव पार्यो र यो चालु वर्षको लागि सन पुगेको छ । यस परियोजना लाई एकै वर्षमा सम्पन्न गर्न आर्थिक अभावको कारण कठिन हुने देखिएकोले चरणबद्ध रूपमा अगाडी लैजाने लक्ष्य राखिएको छ ।

अन्त्यमा आजको यस कार्यक्रम सम्मानित हुने

सञ्चालित यस क्याम्पसलाई २०४६ सालको जन आन्दोलनमा कीर्तिपुर क्षेत्रबाट सहादत प्राप्त गरेका ४ जना वीर शहीदहरू लनबहादुर महर्जन, हिराकाजी महर्जन, राजमान माली र राजेन्द्र महर्जन लगायत देशका अन्य ज्ञात अज्ञात शहीदहरूको स्मरणमा २०४७ साल माघ महिनामा हालको शहीद स्मारक कलेजमा परिणत गरियो । त्रि.वि.ले संचालन स्विकृती दिएको दिन माघ १५ गतेलाई यस कलेजले स्थापना दिवसको रूपमा मनाउँदै केही वर्ष देखि निरन्तर रूपमा माघ १६ गते शहिद दिवसका दिन वार्षिक उत्सवको मुल कार्यक्रम गर्दै आइरहेको छ । यो कीर्तिपुरको पहिलो सामुदायिक कलेज हो । सुरुमा त्रि.वि. अन्तर्गत प्रमाण पत्र तहको कक्षा मात्र संचालन गर्दै आएकोमा २०५९ सालदेखि उच्च माध्यमिक शिक्षा परिषद् अन्तर्गत २ त्यसै गरी २०६१ सालदेखि BBS र २०६४ साल देखि BA कक्षाहरू पनि संचालन गर्दै आएको छ । २०७० सालदेखि BA मा Social Work (BSW) विषय थप गरी अध्यापन गराइराखेको छौं ।

भौतिक संरचना तथा साधनको स्थिति :

२०६१ सालदेखि यो कलेज कीर्तिपुर शहरको प्रवेशद्वार नजिक नयाँबजार अवस्थित आफ्नै भवनमा सरेको छ, जुन भवन आफ्नै निजी स्रोत, कीर्तिपुर न.पा.,

१० वटा नयाँ कम्प्युटर सहित २४ सेट कम्प्युटर, प्रोजेक्टर १ वटा, लोडसेडिङ्गमा कक्षा संचालन गर्न ५ KVA क्षमताको ब्रान्डेड जेनेरेक्टर १ वटा, शुद्ध पानीका लागि आधुनिक पानी शुद्धीकरण यन्त्र १ सेट लगायतका आदि समग्री रहेको छ ।

विद्यार्थी, शिक्षक तथा कर्मचारी संख्या :

यस कलेजमा हाल +२ मा तहमा ३३० जना, BBS प्रथम, दोस्रो र तेस्रो र BA प्रथम, दोस्रो र तेस्रो वर्ष गरी जम्मा करिव ७०० जना विद्यार्थीहरू अध्ययनरत छन् । कीर्तिपुरका स्थानीयबासीको अतिरिक्त हाल यस कलेजमा पूर्वमा इलामदेखि पश्चिममा दार्चुला, बैतडी, डडेलधुरासम्मका गरी करिव ६० भन्दा बढि जिल्लाका विद्यार्थीहरू अध्ययन गर्दछन् । यस हिसाबले यस कलेजलाई मेचीदेखि महाकालीसम्मका विद्यार्थीहरूको संगम स्थल भन्न सकिन्छ ।

यस कलेजमा हाल ८ (आठ) जना महिला सहित जम्मा ४४ (चौवालिस) जना शिक्षकहरू कार्यरत छन् ।

प्रशासनतर्फ क्याम्पस प्रमुख, सहायक क्याम्पस प्रमुख, लेखाअधिकृत, प्रशासन सहायक, विद्यार्थी इन्चार्ज, लाइब्रेरियन, १/१ जना र कार्यालय सहयोगी र गार्ड २ / २ जना गरी जम्मा १० जना कर्मचारी प्रशासनिक रूपमा कार्यरत छन् ।

ख.काठमाडौँ उपत्यकाका सामुदायिक कलेजहरू मध्ये उच्चस्तरको शिक्षा प्रदान गर्ने कलेजको रूपमा रहने । ग.हाल विहानी सत्रमा मात्र सञ्चालन भइरहेकोमा यसलाई दिवा वा सन्ध्याकालीन सत्रमा पनि विस्तार गर्ने । घ.विश्व विद्यालय अनुदान आयोगबाट QAA प्रमाण पत्र प्राप्त गर्ने । ङ.स्नाकोत्तर तह सञ्चालन गर्ने ।

८. कलेजको विद्यार्थी भर्ना र नतिजा प्रगति सम्बन्धमा:

व्यवस्थापन संकायतर्फ यस कलेजले आफ्नो ख्याती कमाइ आफूलाई यस कीर्तिपुर क्षेत्रको अग्रस्थानमा राख्न सफल भईरहेको छ । जुन कुरा विगतको परीक्षाको नतिजा र बढ्दो विद्यार्थीको चापले प्रमाणित गर्दछ । २०७२ साल बैशाख १२ गते गएको बिनासकारी भुकम्पको बाबजुत पनि कक्षा ११ को विद्यार्थी भर्ना संख्यामा त्यत्ति कमी भएन । त्यस्तै नाकाबन्दीको समयमा पनि स्नातक तह प्रथम वर्षको विद्यार्थीको भर्ना संख्यामा कुनै कमी आएको देखिएन । BSW मा विद्यार्थीको आकर्षण प्रत्येक वर्ष बढ्दै आएको पाइन्छ । असहज परिस्थितामा पनि विगतका वर्षहरूको तुलनामा यस वर्ष विद्यार्थी भर्ना संख्यामा खासै कमी नहुनुले यस कलेज प्रति आम जनसमुदायको ठुलो विश्वास रहेको प्रमाणित हुन्छ । कलेजमा हाल अध्ययनरत व्यवस्थापन संकाय तर्फको विद्यार्थी

निरन्तरताको कामना पनि गर्दछु । यस वर्षको स्नातक तह प्रथम वर्षमा यस कलेजका +२ टपर अशोक अर्याल लगायत धेरै जना यसै कलेजबाट +२ उत्तीर्ण गरेका विद्यार्थीहरू भर्ना हुनुले पनि कलेजको शैक्षिक गुणस्तर प्रति विद्यार्थीहरू सन्तुष्ट रहको थप प्रमाणित गर्दछ ।

९. भौतिक सम्पत्तीको निर्माण तथा पूजिगत सम्पत्तिको खरिद सम्बन्धमा :

आ.व. २०७१/०७२ मा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको सहयोगमा रु ५,७१,७६८।६५ बराबरको फर्निचर खरिद गरियो । पुस्तकालयमा रु. ८७,५६०।०० बराबरको पुस्तक तथा शैक्षिक समग्री थप गरेको छ । चालु (यस) वर्षमा अडर ग्राउन्ड खानेपानी ट्याङ्की २ वटा, जि.वि.स. काठमाडौँको सहयोगमा क्यान्टिन निर्माण कार्य, विश्वविद्यालय अनुदान आयोगको सहयोगमा नयाँ थप १० वटा कम्प्युटर खरिद कार्य, कम्प्युटर प्रयोगशाला स्तरउन्नती र स्थानान्तर गर्ने कार्य, सेमिनार कक्षको निर्माण कार्य सम्पन्न भइसकेको छ । साथै यस वर्षको विनाशकारी भुकम्पबाट कलेजलाई नुनो विश्वास रहेको प्रमाणित हुन्छ । कलेजमा हाल अध्ययनरत व्यवस्थापन संकाय तर्फको विद्यार्थी

६. सामाजिक गतिविधि तथा विद्यार्थी अतिरिक्त

रु.१,४९,०००/- र बैक व्याज रु.८८,४७२/- प्राप्त भयो ।

प्रशासनिक खर्च तर्फ :

तलव भत्ता तथा पारिश्रमिक ज्याला शीर्षकमा रु. ७१,१६२४०/-, त्रि.वि. शीर्षकमा रु. ८,३२,८७५/- HSEB शीर्षकमा रु.३,६२,०००/-, भर्ना अभियान तथा प्रचार प्रसार शीर्षकमा रु.३,३९,९३१/- र अन्य प्रशासनिक शीर्षकहरूमा गरी जम्मा रु.१,०४,८६,९६९/- (एक करोड चार लाख छ्यासी हजार नौ सय उन्नान सत्तरी मात्र) खर्च भएको छ ।

त्यस्तै पूँजीगत खर्च तर्फ भवन निर्माण शीर्षकमा रु. २,६३,५५२/-, फर्निचर शीर्षकमा रु.५,७१,७६८/-, कार्यालय समग्री शीर्षकमा रु.९,२३०/- पुस्तक शीर्षकमा रु.८७,५६०/- गरी जम्मा पूँजीगत खर्च रु. ९,०७,३३२ /- भएको देखिन्छ ।

उक्त आम्दानी तथा खर्चहरूको लेखा परिक्षणको प्रतिवेदन थप विवरणहरू कलेजको सूचना पाटीमा टाँस गरिने छ ।

८. विशेष निर्माण योजना र यसको कार्यान्वयन :

यस कलेजको चौथो तल्लामा परीक्षा तथा सभाहल बनाउने लक्ष्य कलेजले लिएको छ । यी सबै निर्माण कार्यको लागि प्राविधिकको लागत इष्टिमेट अनुसार करिव रु.

विद्यार्थीहरूलाई बधाई ज्ञापन गर्दै उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछु । सम्पूर्ण बिजेता खेलाडीहरूलाई बधाई दिन चाहन्छु । कलेजबाट बिदाई भएर जाने विद्यार्थीहरूलाई न्यानो माया सफल र.उज्ज्वल भविष्यको कामना गर्दै यस कलेज प्रतिको माया ममता कायम होस् भन्न चाहन्छु र नव आगन्तुक विद्यार्थीहरूमा हार्दिक स्वागत गर्दै गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्न भरपुर कोसिस गर्ने प्रतिबद्धता जाहेर गर्दछु ।

जाँदा जाँदै यस कार्यक्रम सफल पार्न विभिन्न उपसमितिमा बसेर काम गर्नुहुने शिक्षक कर्मचारी तथा विद्यार्थीहरू, खेलकुद सप्ताहका अफिसियल तथा स्वयंसेवक विद्यार्थीहरू, खेल मैदान उपलब्ध गराउने कीर्तिपुर खेलकुद विकास समाज, त्रि.वि., अन्य निकायहरू र कार्यक्रममा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष सहयोग गर्ने सबै महानुभावहरू लगायत र आजको कार्यक्रममा उपस्थित हुनु भएका प्रमुख अतिथि, विशिष्ट अतिथिहरू र अतिथि गण तथा सबै महानुभावहरूमा हार्दिक कृतज्ञता तथा आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । र मेरो स्वागत मन्तव्य पनि भएकाले पुन एक पटक सबैमा आजको कार्यक्रममा न्यानो स्वागत गर्दै आफ्नो मन्तव्य यही अन्त्य गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद । जय शहीद स्मारक कलेज ।

खवप कलेजमा.....

कार्यक्रमका सभापति एवं कलेज सञ्चालक समितिका अध्यक्ष तथा सांसद प्रेम सुवालले २०५६ सालमा भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा स्थापित र सञ्चालित शैक्षिक संस्थाहरूलाई नगरपालिका आफैले लगानी गरिरहेको प्रस्ट पार्नुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, 'भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित शैक्षिक संस्थानहरूको शुल्क संरचना निजी कलेजको तुलनामा कम छ । खवप विश्वविद्यालय स्थापना गरी कम शुल्कमा उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने बन्दोबस्तको लागि भक्तपुर नगरपालिका लागिपरेको छ । खवप विश्वविद्यालयले सर्वसाधारण जनताका सन्तानलाई उच्च शिक्षाको अवसर दिनेछ ।'

सम्पूर्ण जनतालाई शिक्षित गरी समाजलाई बुद्धिजीवीकरण गर्ने लक्ष्य खवप विश्वविद्यालयको रहेको उहाँको विचार थियो ।

नेमकिपाका सांसद अनुराधा थापामगरले जनताका छोराछोरीलाई गुणस्तरीय शिक्षा दिन सरकार पछि हट्न नहुने विचार राख्दै संविधानमा सबल र सक्षम स्थानीय निकायलाई विश्वविद्यालय स्थापना गर्न दिनुपर्ने पार्टीको तर्फबाट संशोधन प्रस्ताव राखेको उल्लेख गर्नुभयो । उहाँले भन्नुभयो, अहिलेको चिकित्सा शिक्षा धेरै महँगो छ । चिकित्सा शिक्षाले डाक्टर तयार गर्नुको सट्टा व्यापारी तयार गर्नेछ, राज्यले शिक्षा र स्वास्थ्यको जिम्मेवारी लिनुपर्ने र विश्वविद्यालय शिक्षा निःशुल्क हुनुपर्छ ।

त्रिभुवन विश्वविद्यालयका उपकुलपति प्रा.डा. तीर्थराज खनियाँले भक्तपुर नगरपालिकाद्वारा सञ्चालित शैक्षिक संस्थानहरू देशको लागि एउटा उदाहरणीय भएको बताउँदै त्रिभुवन विश्वविद्यालय खवप कलेजसँग सहकार्य गर्न तयार रहेको बताउनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो, 'खवप कलेजको शिक्षा हाम्रो लागि अनुकरणीय छ, खवप विश्वविद्यालय आफ्नो खुट्टामा उभिई सञ्चालन हुन लालायित छ ।'

उच्च माध्यमिक शिक्षा परिषद्का उपाध्यक्ष चैतन्य शर्माले समाजलाई अगाडि बढाउन शिक्षाको महत्वपूर्ण भूमिका हुने बताउँदै शिक्षालाई व्यापार होइन सेवामुखी बनाउनुपर्ने आवश्यकता औल्याउनुभयो ।

उहाँले उच्च माध्यमिक शिक्षा परिषद्मा सरकारले लगानी बढाउनुपर्ने उल्लेख गर्नुभयो । कलेजको प्रगति प्रतिवेदन प्राचार्य रुपक जोशी र उच्च माविको प्रगति प्रतिवेदन प्राचार्य प्रकाशकुमार श्रेष्ठले पेश गर्नुभएको उक्त कार्यक्रममा नेपाल पुनःनिर्माण प्राधिकरणका कार्यकारी सदस्य ध्रुव शर्मा, प्रमुख जिल्ला अधिकारी तेजप्रसाद पौडेल, प्रहरी उपरिक्षक किरण बज्राचार्य, निमित्त कार्यकारी अधिकृत कमला घिमिरेलगायतले शुभकामना मन्तव्य राख्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा वार्षिकोत्सवको अवसरमा आयोजित विभिन्न प्रतियोगितामा विजयी विद्यार्थी, उत्कृष्ट विद्यार्थीहरूलाई पुरस्कार वितरण गर्नुका साथै दस वर्ष सेवा अवधि पुगेका शिक्षक

तथा कर्मचारीहरूलाई अतिथिहरूबाट कदरपत्र प्रदान गरिएको थियो ।

कलेजमा बुधबारदेखि विद्यार्थीहरूले बनाएका विज्ञान, प्रविधि, भूकम्प प्रतिरोधी घर तथा विभिन्न सामग्रीको शैक्षिक प्रदर्शनी सुरु भएको छ । १५० वटा स्टल रहेको प्रदर्शनी बिहीबारसम्म चल्ने र विभिन्न स्कूल तथा कलेजका १० हजारभन्दा बढी विद्यार्थीले अवलोकन गर्ने बताइएको छ ।

अख्तियारद्वारा.....

प्रमाणित भएको जनाएको छ ।

यसैगरी त्रिपाल आपूर्ति गर्ने सप्लायर्सहरूसँग त्रिपाल खरिद नगरी विभिन्न एजेण्टहरूसँग मिलोमतो गरी निजहरूमार्फत खरिद गरेको, त्रिपाल तथा राहतजन्य सामग्रीहरूको आयातमा नेपाल सरकारले घोषणा गरेको भन्सार छुट सुविधामा आपूर्ति भएका त्रिपालहरूको भन्सार शुल्क दाखिला गरी आयात गरेका त्रिपालको भन्दा पनि चर्को मूल्य (प्रतिवर्ग फिट रु.१२०-) कायम गरी खरिद गरेको, भारतबाट ३ लाख २८ हजार १६ रूपैयाँमा आयात भएको त्रिपाललाई मूल्य ४३ लाख ७९ हजार ७ सय ४५ कायम गरी गराई खरिद बिक्रीसमेत भएको देखिन आएको बताएको छ ।

त्रिपाल खरिद कार्य प्रतिस्पर्धा, मितव्ययिता तथा आर्थिक पारदर्शिताको सिद्धान्तविपरीत मिलोमतोमा गैरकानुनी आर्थिक लाभ र कमिसन लिने बदनियतले गरेको र सोबाट नेपाल सरकारलाई रु. ३५ लाख ६ हजार ६ सय २६ हानी नोक्सानी पुगेको

अनुसन्धानबाट खुल्न आएकोले विपद् र यसले निम्त्याएको संकटको अवस्थामा समेत बदनियत राखी गैरकानुनी लाभ लिने कार्य गर्ने निम्न बमोजिमका सरकारी कर्मचारी तथा व्यवसायीहरूविरुद्ध आरोपपत्र दायर गरिएको आयोगले जनाएको छ ।

राजनैतिक.....

९० प्रतिशत एसएलसीमा पास हुनु सुखद कुरा हो भन्नुभयो । शहीद स्मारक कलेज २०४७ सालमा स्थापना भएर हाल विभिन्न

फेरि लोडसेडिङ.....

हाल चालु विद्युत आयोजनाहरू समयमै सम्पन्न भएमा लोडसेडिङ स्वाभाविक रूपमा घट्छ, घटाउन सकिन्छ । सरकारले लक्ष्यअनुसार समयमै योजना सम्पन्न

संकाय अध्यापन भइरहेको भन्नुहुँदै कीर्तिपुरलाई प्राविधिक शिक्षालयको रूपमा विकास गर्न शहीद स्मारकले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नुपर्ने बताउनुभयो ।

पूर्व राज्यमन्त्री दिलिप महर्जनले शिक्षाको विकासका लागि शिक्षा स्वयंसेवक दस्ता बनाएर अधि बढ्नुपर्ने बताउनुभयो ।

कलेज व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष शम्भुराम महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा शिक्षिका रिडी भन्सारी, सहप्राचार्य

गर्न नसक्नाले विद्युत आपूर्ति पुगदो नभएको हो । विद्युतको माग बढ्दै जाने तर आपूर्ति नभएपछि किन लोडसेडिङ हुँदैन ? नाकाबन्दीले पेट्रोल र ग्यासको अभाव भएर नेपाल र नेपाली जनताको घाउ

संजय ज्ञवाली, विद्यार्थी शक्ति बस्नेतलगायतले बोल्नु भएको थियो ।

कार्यक्रममा कलेज स्थापनामा योगदान पुऱ्याउनुहुने कलेजका पूर्व प्रिन्सिपल भवनेस्वर पञ्जेनी र समाजसेवी टीकाराम महर्जनलाई उपराष्ट्रपति नन्दवहादुर पुनले दोसल्ला र कदरपत्रबाट सम्मान गरेको थियो ।

दोस्रो चरणमा कलेजका उत्कृष्ट विद्यार्थीलाई सम्मान गरेको थियो भने विद्यार्थीको सांस्कृतिक प्रस्तुति रहेको थियो ।

दुखिरहेको बेला लोडसेडिङ थप्दै गएपछि सर्वसाधारण जनताको ढाड सेक्ने भइहाल्यो । सरकारले लोडसेडिङ बढाएर ग्राहकसँग उत्तिकै सेवा शुल्क लिएर ठग्ने जाल त बुनिरहेको होइन ?

माघ १८ गते देखि लागू नयाँ लोडसेडिङ तालिका

समूह/बार	बुधबार	बिहीबार	शुक्रबार	शनिबार
समूह-१	०४:००-१४:०० १४:००-२३:००	०५:००-१३:०० १६:००-२२:००	०६:००-१२:०० १९:००-२१:००	०४:००-१०:०० १३:००-२०:००
समूह-२	०४:००-१०:०० १३:००-२०:००	०५:००-११:०० १६:००-२२:००	०६:००-१२:०० १९:००-२१:००	०४:००-१०:०० १३:००-२०:००
समूह-३	०३:००-०८:०० ११:००-१९:००	०४:००-११:०० १६:००-२२:००	०५:००-१२:०० १९:००-२१:००	०४:००-१०:०० १३:००-२०:००
समूह-४	०६:००-१३:०० १६:००-२२:००	०७:००-१२:०० १९:००-२१:००	०८:००-१३:०० २०:००-०१:००	०५:००-११:०० १४:००-२१:००
समूह-५	०४:००-११:०० १४:००-२१:००	०५:००-१२:०० १६:००-२२:००	०६:००-१३:०० १९:००-२१:००	०४:००-१०:०० १३:००-२०:००
समूह-६	०८:००-१६:०० १९:००-२४:००	०९:००-१७:०० २०:००-२४:००	१०:००-१८:०० २१:००-२४:००	०९:००-१७:०० २०:००-२४:००
समूह-७	०९:००-१७:०० २०:००-०१:००	१०:००-१८:०० २१:००-२४:००	११:००-१९:०० २२:००-०१:००	१०:००-१८:०० २१:००-२४:००

TURNERS PATHSHALA

WE HAVE :

- Child friendly environment
- Montessori based lab
- Calorie analyzed food
- Health Checkups
- Trained staffs & facilitators

Hurry up for Admission!!!
LIMITED SEATS AVAILABLE!!!

Phone no. : 01-4331574

Email : turners.pathshala@gmail.com

टाटा इन्स्टिट्यूट विश्वविद्यालय मुम्बईको कार्यशाला नेपालमा

हिन्दुस्तानको मुम्बईस्थित टाटा इन्स्टिट्यूट विश्वविद्यालयमा कीर्तिपुर पाँगा क्षेत्रका ३ जनाले साइको सोसियो सम्बन्धी अध्ययन गरी त्यसको कार्यशाला नेपालमै गर्नेक्रममा देखेका भोगेका सिकेको कुराको अभिमुखीकरण माघ १५ गते जनसेवामा भयो ।

पाँगा क्षेत्रका विपद् व्यवस्थापन समिति वडा नं. ९, १०, ११ र १२ का प्रतिनिधिहरूलाई आफूले सिकेका शिक्षा शेरार

गर्नुभएको थियो ।

पाँगा क्षेत्रका रुपेन्द्र महर्जन, नानी महर्जन र अन्जु कुमारी महर्जनले पुस/माघ मुम्बईस्थित टाटा इ. विश्वविद्यालयमा साइकोसोसियो सम्बन्धी शिक्षा अध्ययन गरेका थिए ।

त्यसबारे कार्यशाला गर्न ३ महिनाको लागि स्वदेश फर्केका ३ जनाले साइकोसोसिया सम्बन्धी शिक्षा उपयोगी भएको र त्यसको प्रयोग हामीले भोलिको

नेपालमा गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै सो शिक्षाको लागि आवश्यक व्यवस्था गर्नु हुने समाजसेवी एवं शिक्षाप्रेमीहरू माधवलाल महर्जन, नन्दकुमारी महर्जन, डा. इन्द्रलाल महर्जनलाई विशेष धन्यवाद दिनुभयो ।

त्यसक्रममा माधवलाल महर्जनले सिकेका विषयवस्तुलाई जनसेवा र आफ्नै देशमा उपयोग गर्न आग्रह गर्नुभयो भने अन्य सहभागी पनि सुझाव दिनुभएको थियो ।

नेपाली कांग्रेस कीर्तिपुर कृष्णमान डंगोल निर्वाचित

कीर्तिपुर । नेपाली कांग्रेसको १३ औं महाधिवेशनको क्रममा वडा, गाउँ, नगर, क्षेत्र र जिल्ला सम्मेलन र निर्वाचन गर्ने क्रम जारी रहेको छ ।

त्यसैक्रममा माघ १९ गते कीर्तिपुर नगर समितिको

निर्वाचन कीनपा वडा नं. १६ स्थित बाघभैरव बैक्वेटमा भएको सम्मेलनले कृष्णमान डंगोललाई पुनः बहुमतले निर्वाचित गरेको छ ।

डंगोलले ४४४ मत पाएका छन् भने प्रत्यासी सुबोध आचार्यले १३६ मत प्राप्त गरेका

छन् ।

कृष्णमान डंगोलको नेतृत्वमा मधेसी कोटाका ३ सहित १४ जना मतदानबाट र अन्य सदस्यको निर्विरोध निर्वाचित भएको नव निर्वाचित डंगोलले सहिदलाई बताउनु भयो ।

छाला पोलाई सम्बन्धी जनचेतना कार्यक्रम हुने

लायन्स क्लव अफ कीर्तिपुरले कीर्तिपुर अस्पतालसँगको सहकार्यमा माघ २३ गते शनिबार छाला पोलाई सम्बन्धी जनचेतना मुलक

कार्यक्रम हुने भएको छ । कीर्तिपुर नपा वडा नं. २ देवढोकास्थित कीर्तिपुर अस्पतालको सभा हलमा दिनको १ बजे हुने सो कार्यक्रममा

राजनैतिक दल, नागरिक समाज, बुद्धिजीवी समाजसेवी विद्यालयका प्रधानाध्यापक, स्वास्थ्यकर्मीहरूबीच अन्तरक्रिया पनि हुनेछ ।

लोक कवि जकःमीको एकल कविता गोष्ठी सम्पन्न

काठमाडौं । पलिस्थाको ३६ औं साहित्यिक कार्यक्रममा लोक कवि राजभाई जकःमीको एकल कविता वाचन माघ १६ गते शनिबार सम्पन्न भयो ।

राजधानीस्थित विनायक पार्टी प्यालेस खुसीबुँमा पलिस्था एक कविता कार्यक्रम ११३६ मा लोककवि जकमीले आफ्नो २० वटा कविता वाचन गर्नुभएको

थियो ।

जनकवि दुर्गालाल श्रेष्ठको प्रमुख आतिथ्यमा भएको सो कार्यक्रममा वहाँले स्मारिका विमोचन गर्नुभएको थियो भने नेवाः दे दवुका अध्यक्ष नरेश ताम्राकारले लोक कवि जकःमीको सिडी विमोचन गर्नुभएको थियो ।

संस्थाका अध्यक्ष प्रा.डा.

नर्वदेश्वर प्रधानको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा उपाध्यक्ष पूर्ण ताम्राकार, संस्थाको कोषाध्यक्ष तेज नारायण मानन्धर, सचिव महेशमान डंगोलले पनि बोल्नुभएको थियो ।

कार्यक्रममा ईश्वर अमात्य, रिता महर्जन र जुजुकाजी महर्जनले नेवारी गीत प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।

टोखामा नवौं जनसाहित्य सम्मेलन तयारी सुरु

टोखा । जनसाहित्य समाज टोखाको आयोजनामा नवौं जनसाहित्य सम्मेलन तथा जन सांस्कृतिक कार्यक्रम यही फागुन ७ गते हुने भएको छ । जनसाहित्य समाज टोखाले साहित्य सम्मेलन सफल पार्न शुक्रबार साहित्यप्रेमीहरूको एक भेला बाल विकास क्लव भवन टोखामा भयो ।

उक्त भेलामा नेमकिपा काठमाडौं जिल्लाका अध्यक्ष नारायण महर्जनले जनसाहित्य सम्मेलन सफल पार्न सबै साथीहरू सक्रिय हुनुपर्ने बताउनुभयो । जनसाहित्य समाजको यो साहित्य

सम्मेलन राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिष्ठाको विषय बनिसकेको बताउनुभयो । साहित्य सम्मेलनमा विभिन्न राजनेता तथा विद्वान विशेषज्ञहरू र नेपालका ख्याती प्राप्त साहित्यकारहरूको जमघट थलो बनिसकेकोले साहित्य सम्मेलनलाई निरन्तरता दिनुपर्ने बताउनुभयो ।

जनसाहित्य समाज टोखाका अध्यक्ष शैलेश डंगोलको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा नेमकिपा टोखा नगरपालिकाका संयोजक वीर बहादुर डंगोल, नेक्रयुसंघका केन्द्रीय कोषाध्यक्ष राजवीर डंगोल, सदस्य शैलेन्द्र डंगोल, रमेश

डंगोल, काशीलाल डंगोल, सानुबाबु श्रेष्ठ, रन बहादुर डंगोल लगायतले बोल्नुभएको थियो ।

सो सम्मेलन सफल पार्न शैलेश डंगोलको संयोजकत्वमा प्रचार प्रसार समिति, रमेश डंगोलको संयोजकत्वमा आर्थिक समिति गठन गरेको छ । उक्त सम्मेलनमा सहभागी हुन माघ २५ गतेसम्म प्रगतिशील लेख, रचना बुझाउन आयोजकले अनुरोध गरेको छ ।

कार्यक्रम टोखा वडा नं. ६ कवनेलाछीमा विहान १० बजेदेखि हुने भएको छ ।

राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड सम्पन्न

सातौँ राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड तथा विद्यालयस्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता काठमाडौं क्षेत्र नं. १० मा लेवोरेटरी उच्च माविमा माघ १४ गते सम्पन्न भयो ।

क्षेत्र नं. १० का २० वटा विद्यालयभन्दा बढीबीच १३२ वटा पदकका लागि प्रतिस्पर्धा भएको थियो । परिणाम अनुसार भलिबलमा छात्रमा ब्राइट होराइजन प्रथम, उज्ज्वल शिशु द्वितीय, छात्रामा जनसेवा प्रथम र ब्राइट होराइजन द्वितीय, कब्ड्डीमा छात्रतर्फ लेवोरेटरी उमावि प्रथम र बालुकुमारी मावि द्वितीय, छात्रातर्फ जनसेवा प्रथम र ग्रीनलन्स द्वितीय भएका थिए । त्यसैगरी एथ्लेटिक्स खेलमा त्रिपल

जम्पमा छात्रतर्फ ब्राइट छात्रातर्फ लेवोरेटरीकी सिर्जना होराइजनका सविन तिमल्सिना (१०.८५ मि.) प्रथम, लेवोरेटरीका विनोद राई (९.६५ मि.) द्वितीय, छात्रातर्फ लेवोरेटरीकी सिर्जना डाँगी (७.७४ मि.) प्रथम र सृजना दवाडी (७.३३ मि.) द्वितीय भएका छन् ।

कीर्तिपुर सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रको वार्षिक सभा सम्पन्न

कीर्तिपुर । कीर्तिपुर सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रको छैठौँ वार्षिक सभा शनिबार कीनपा वडा नं. १७ टाउनप्लानिङ्गस्थित आफ्नै भवनको परिसरमा सम्पन्न भयो ।

सभामा कीर्तिपुर नगरपालिकाका कार्यकारी अधिकृत उद्धवप्रसाद रिजालले सुकुन्दामा बत्तीबाली उद्घाटन गर्नुभएको थियो । त्यसक्रममा वहाँले कीर्तिपुरमा स्वास्थ्य सेवा गर्ने उद्देश्यले स्थापित कीर्तिपुर सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्रको छैठौँ वार्षिक मनाउनु राम्रो कार्यको थालनी भएको बताउनुभयो । कीर्तिपुर क्षेत्रमा रहेका सामुदायिक स्वास्थ्य क्षेत्रहरू नगरपालिकाको नेतृत्वमा आएकोले स्वास्थ्य सेवाको विकासमा महत्त्वपूर्ण हुने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा नेमकिपा केन्द्रीय सदस्य नारायण महर्जनले केन्द्रको सफलताको कामना गर्दै स्वास्थ्य सेवामा थप उपकरणहरू व्यवस्था गरी

कीर्तिपुरको एउटा नमूना स्वास्थ्य केन्द्र बनाउन आग्रह गर्नुभयो । यो केन्द्र नपाको संरक्षकत्वमा मात्र नभै स्वामित्व समेत लिनु पर्दछ भन्दै सबै हिसाब पारदर्शी र नाफा नोक्सानको जिम्मेवारी पनि नगरपालिका हुनुपर्ने बताउनुभयो । वहाँले भारतीय नाकावन्दीले स्वास्थ्य सेवामा असर पारेकोले भारतीय नाकावन्दीको विरोधमा सबै लाग्न अनुरोध गर्नुभयो ।

केन्द्रका अध्यक्ष हिराबहादुर महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा संस्थापक सल्लाहकार एवं पूर्व राज्यमन्त्री दिलिप महर्जन, एनेकपा माओवादीका ज्ञानबहादुर महर्जन, सल्लाहकार एवं सहयोगी प्रा.डा. रामकृष्ण महर्जन, निलकण्ठ अमात्य र संस्थाका मदन डंगोल र सुजिन्द्र महर्जनले पनि बोल्नु भएको थियो ।

टोखामा पार्टी स्थापना दिवस

टोखा । नेमकिपाले पार्टीको ४२ औं स्थापना मनाउने क्रममा टोखा नगरपालिकाको टोखामा माघ १५ गते शुक्रबार पार्टी स्थापना दिवस मनाइयो । नेमकिपा केन्द्रीय सदस्य तथा काठमाडौं जिल्ला समितिका अध्यक्ष नारायण महर्जनले पार्टीको ऐतिहासिक पृष्ठभूमिबारे प्रष्ट पार्नुभएको थियो ।

त्यसक्रममा वहाँले पार्टीका कार्यकर्ताहरू जनता सचेत पार्दै पार्टीको अन्तिम लक्ष्य समाजवादी क्रान्तिको लागि निरन्तर लाग्नुपर्ने बताउनुभयो । वहाँले भारतीय नाकाबन्दीको विरोधमा अझ सशक्त पार्नुपर्ने बताउनुभयो । कार्यक्रममा नेमकिपा काठमाडौं जिल्ला समितिका सदस्य एवं टोखा नगर तयारी समितिका

संयोजक वीरबहादुर डंगोलले पनि पार्टीको इतिहास र गतिविधिबारे बोल्नुभएको थियो ।

जन साहित्य समाजका अध्यक्ष शैलेश डंगोलको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा नेक्रयुसंघका केन्द्रीय सदस्य शैलेन्द्र डंगोल र स्थानीय रणबहादुर डंगोलले बोल्नुभएको थियो ।

पत्रकार प्रवक्ता भेटघाटः यातायात व्यवसायी अब VAT मा

नेपाल सरकार सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय सूचना विभागको आयोजनामा सोमबार प्रवक्ता पत्रकार भेटघाट मन्त्रालयको सभा कक्षमा भयो । कार्यक्रममा गृह मन्त्रालयका प्रवक्ता यादव प्रसाद कोइरालाले यातायात व्यवसाय नाफा मुलुक व्यवसाय भएकोले व्यवसायीहरूले अनिवार्य VAT मा दर्ता भएको हुनुपर्ने तथा सबै किसिमको आर्थिक विवरणहरू र दायित्वहरू पुरा गर्नुपर्ने भएका छन् ।

कम्पनीकै नामबाट वा फर्म दर्ता गरी यातायात व्यवसाय संचालन गर्नुपर्ने र दर्ता भएका यातायात व्यवसायी संस्थाहरूको आगामी २०७३ श्रावणपछि नवीकरण नगर्ने भएको प्रवक्ता

कोइरालाले आफ्नो मन्त्रालयको प्रगति विवरण पेश गर्ने क्रममा बताउनु भएको हो ।

सूचना विभागका उपसचिव विष्णु रञ्जितको अध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा परराष्ट्र मन्त्रालयका सह-प्रवक्ता दीपक अधिकारी, अर्थ मन्त्रालयका

प्रवक्ता मुकुन्द प्रसाद पौड्याल, शहरी विकास मन्त्रालयका प्रवक्ता पद्मकुमार मैनालीले आफ्नो मन्त्रालयको गतिविधि प्रस्तुत गर्नुभएको थियो । प्रवक्ताको प्रस्तुतिपछि पत्रकारहरूको जिज्ञासालाई प्रवक्ताले स्पष्ट पारेको थियो ।

पत्रकार तथा सञ्चार माध्यमहरूबीचको आपसी सम्बन्ध व्यावसायिक स्वस्थ, संयमित, मर्यादित र सुमधुर राख्न दुवै सक्रिय र प्रयत्नशील हुनुपर्दछ ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग